

Colegiul Tehnic „Transilvania”, Baia Mare
Prof. Milica Boloș
Limba și literatura română

PROIECT DIDACTIC

Clasa: a IX-a B

Obiectul: Limba și literatura română

Unitatea de învățare: IUBIREA

Subiectul: *Dorința* de Mihai Eminescu – receptarea textului liric

Tipul lecției: mixtă

Scopul: Formarea unor deprinderi de analiză structurală și stilistică a unui text liric.

Valori și atitudini:

- ✚ Cultivarea interesului pentru lectură, a plăcerii de a citi și a gustului estetic în domeniul literaturii.
- ✚ Stimularea gândirii autonome, reflexive și critice prin lectura și interpretarea textelor.
- ✚ Formarea unor reprezentări culturale privind evoluția și valorile literaturii române.

Competențe generale:

- ✚ Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și în producerea mesajelor în diferite situații de comunicare;
- ✚ Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare;
- ✚ Argumentarea în scris și oral a unor opinii în diverse situații de comunicare.

Competențe specifice:

- ✚ Recunoașterea detaliilor care sugerează planul iubirii și al naturii;
- ✚ Explicarea titlului poeziei;
- ✚ Identificarea modalităților de potențare a eului liric;
- ✚ Identificarea verbelor de mișcare, a imaginilor artistice, a figurilor de stil;

Obiective operaționale:

⇒ *Cognitive:* la sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

- ✚ să citească expresiv textul;
- ✚ să identifice sentimentul dominant al poeziei și modul de a-l exprima;
- ✚ să explice titlul poeziei;
- ✚ să recunoască modalitățile de potențare ale eului liric;
- ✚ să identifice corect și să comenteze imagini artistice și figuri de stil;

⇒ *Afective:*

- ✚ să dovedească receptivitate față de propunerea făcută prin acest demers didactic;
- ✚ să fie dispuși să integreze noile cunoștințe în sistemul propriu de valori estetice;
- ✚ să-și dezvolte gândirea creatoare și gustul pentru literatură.

Strategia didactică:

Metode și procedee: brainstorming, conversația euristică, problematizarea, lucrul pe grupe;

Mijloace de învățământ: *Poezii* de Mihai Eminescu, fișe de lucru, tabla, coli de flipchart, caietele elevilor.

Forme de organizare a învățării: frontal, pe grupe.

Resurse:

Umane: clasa a IX-a B

Materiale: marker, foi flipchart, tabla.

Spațiale: sala de clasă

Bibliografice:

✚ **pentru elevi:** *Poezii* de Mihai Eminescu

✚ **pentru profesor:** Alina Pamfil, *Limba și literatura română. Structuri didactice deschise*, Ed. Paralela 45, Cluj-Napoca, 2003; Vistrian Goia și Ion Drăgătoiu, *Metodica predării limbii și literaturii române*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1995; Gabriela Cojocăreanu, Alina Vâlceanu, *Didactica specialității – Limba și literatura română – liceu*, Ed. Arves, 2007; I. Negoitescu, *Poezia lui Mihai Eminescu*, ed. a IV-a, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1995

SCENARIUL DIDACTIC

I.Moment organizatoric: notarea absențelor, stabilirea cadrului afectiv necesar desfășurării orei.

II.Reactualizarea cunoștințelor-ancoră: profesorul cere elevilor să exemplifice câteva dintre poveștile de dragoste cunoscute de ei din cărți, filme, cântece, precum și modalitățile de exprimare a sentimentului de iubire azi.

III. Verificarea temei: realizarea unor felicitări de dragoste pentru care textul suport să fie o strofă preferată dintr-o poezie de dragoste.

III.Captarea și orientarea atenției: brainstorming: iubirea. Ce înseamnă pentru voi iubirea? Argumentați!

IV.Prezentarea subiectului și a obiectivelor: Iubirea este un sentiment complex care i-a fascinat pe scriitorii din toate timpurile, pentru că au dorit să reflecte cât mai frumos emoțiile trăite de oameni prin cuvânt. Dintre toate modalitățile de transmitere a acestor emoții, poezia rămâne cea mai apropiată sufletului nostru tocmai pentru că sentimentele sunt transmise în mod direct, așa că azi vă propun să descoperim poezia *Dorința* de Mihai Eminescu. Vom urmări să citim expresiv textul poetic, să identificăm sentimentul dominant al poeziei și a modului în care este el exprimat, să explicăm titlul poeziei, să recunoaștem mijloacele prin care își face simțită prezența eul lyric, să identificăm figurile de stil și imaginile artistice prin intermediul cărora este transmis sentimentul.

V.Dirijarea învățării: lectura model a poeziei realizată de către profesor, după care câțiva elevi vor citi câte o strofă a poeziei.

Momentul ortografic: profesorul atrage atenția asupra ortogramei din primul vers al poeziei și solicită elevilor să explice utilizarea cratimei.

Li se va cere elevilor să motiveze că textul este o poezie de dragoste prin indicarea unor versuri care sugerează acest sentiment, după care vor explica titlul poeziei, tipul de iubire sugerat de titlu: o iubire dorită, visată, ideală.

Se solicită indicarea cadrului în care este visată iubirea: cadrul natural

Pentru identificarea modului în care este realizat sentimentul iubirii de către poet, elevii vor fi împărțiți în două grupe și vor primi fișe de lucru: **Anexa 1**.

Grupa I va avea de identificat protagoniștii iubirii și gesturile tandre ale celor doi îndrăgostiți.

Grupa a II-a va avea de identificat elementele cadrului natural în care se desfășoară ceremonialul de dragoste.

Câte un reprezentant al grupei va raporta profesorului elementele identificate, acestea fiind notate pe coli de flipchart.

Profesorul concluzionează interferența celor două planuri prin sublinierea rolului repetiției din finalul poeziei care sugerează contopirea îndrăgostiților cu natura ocrotitoare.

Se identifică **tema poeziei:** iubirea și natura, cele două constituind în poezia lui Mihai Eminescu o temă importantă.

VI.Asigurarea conexiunii inverse (feedback-ul): profesorul solicită elevilor să extragă de pe fișa: *Acvariul impresiilor (Anexa 2)* câteva impresii generate de atmosfera creată de poezie și să argumenteze.

VII.Notarea elevilor: sunt apreciați și notați elevii care s-au implicat activ în cadrul lecției.

VIII.Asigurarea retenției și transferului (tema pentru acasă): Redactați o compunere de 10-15 rânduri despre iubire, în care:

- să respectați structura unei compuneri;
- să utilizați 3 epitete, 2 personificări și 1 metaforă;
- să oferiți un titlu sugestiv compunerii pe care ați realizat-o;

Fișă de lucru

Grupa I

IUBIREA

Descoperă!	Ce caut în text?	Am găsit!
1. Extrageți mărcile gramaticale care indică prezența eului liric	- pronume personale de persoana I și a II-a singular și plural; - adjective pronominale posesive; - verbe la persoana I și a II-a.	
2. Identificați elementele de portret ale iubitei	- figuri de stil	
3. Indicați gesturile de iubire ale celor doi îndrăgostiți	- verbe - imagini artistice - figuri de stil	

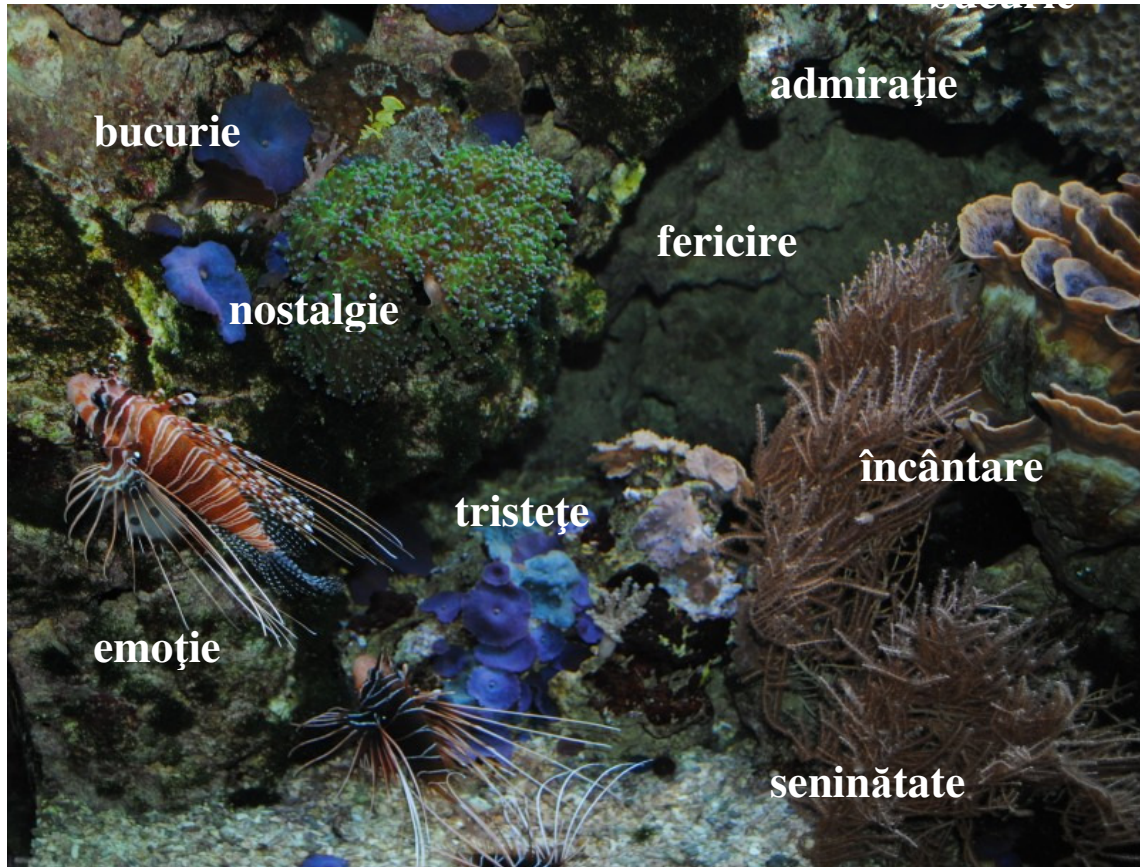
Grupa a II-a

NATURA

Descoperă!	Ce caut în text?	Am găsit!
1. Extrageți cuvinte din câmpul semantic al naturii	- substantive	
2. Transcrieți trei figuri de stil diferite care surprind cadrul natural	- figuri de stil: personificare, epitet, repetiție, metaforă etc.	
3. Identificați două imagini artistice	- imagini vizuale, auditive	

ACVARIUL IMPRESIILOR

1. Selectează un substantiv din *Acvariul impresiilor* de mai jos, prin care să numești starea pe care ți-a creat-o poezia „Dorința”:

2. Motivează într-un enunț alegerea ta.

Textul îmi creează o stare de, pentru că.....